

# Fasten - påskens forår

VIK i Roskilde



## Hvad er fasten?

Fasten - eller fastetiden - er de 40 dage inden påske. Det er tiden til omvendelse, besindelse, bodsgerninger og den inderlige (og yderlige!) forberedelse til påske. En fastetid på 40 dage opstår i Oldkirken som katekumenernes og konvertitternes særlige forberedelse på optagelsen i den katolske kirke gennem dåb, firmelse og eukaristi. Det er fortsat først og fremmest den sidste, intensive forberedelsestid til påskentat for dem, der deltager i VIK.

*Læs mere: Alle mine kilder. Bønnebog for børn og unge. Niels Steensens Forlag 1996. S. 12f*

## Fastetidens dobbelt opgave: dåben og forsoningen

Fasten begynder altså som katekumenernes forberedelse til dåben. Fastetidens drejepunkter var de såkaldte *scrutinia* eller undersøgelser (forhør, udgranskninger). Den hellige Tertullian skriver fx omkr. år 200, at katekumenernes *støttepersoner* skal især træde i karakter i de 40 dage, inden de udvalgte (*electi*) døbes påskentat.



Hvad gør dåben? "Ved dåben befries vi for synden og genfødes som Guds børn; vi bliver Kristi lemmer, vi indlemmes i Kirken og delagtiggøres i dens mission." (*Den katolske Kirkes katekismus § 1213*) Men alligevel oplever vi, at vi begår synder også efter vi er døbt! Vi er sandeligt Kristi lemmer og Kirkens medlemmer, men vi er ikke perfekte. Derfor har Kirken et andet sakramente til tilgivelse af de synder, vi begår efter dåben: forsoningens sakramente, som også kaldes "den anden dåb".

"Kristi kald til omvendelse fortsætter efter dåben med at genlyde i de kristnes liv. Denne anden omvendelse er en uafbrudt opgave for hele Kirken." (*Den katolske Kirkes katekismus § 1428*)

En gang fejrede Kirken også forsoningens sakramente kun påskentat. Fastetiden blev altså også de bodfærdiges forberedelsestid. Vi har fortsat en ekko af denne tid i den nuværende tradition for at skrifte inden påske.

"Fastetiden har en dobbelt opgave. Den skal forberede til eller minde om dåben, og den skal gennem bodens sakramente forberede de troende til at fejre påskens mysterium." (*II Vat., Sacrosanctum Concilium § 109*)



## Påskens forår

Det danske ord påske kommer fra det hebræiske år "pesach" som egentlig betyder forår. Jødernes mindefest om folkets befrielse fra Ægypten faldt sammen med den endnu tidligere forårsfestival. (Jfr. *pascua* og *pâques*.) På tysk hedder påske "Ostern" som sandsynligt kommer fra det altgermanske ord "ostara", en forårsfestival.

Fasten fortsætter denne tradition. På engelsk fx hedder fasten "Lent", som kommer fra det angelsaksiske ord *lencten* eller *forår*.

...Just as Nature renews herself every spring, so during the Church's spring we are encouraged to begin anew with the catechumens. We prepare for the renewal of our baptism, we suffer with Christ for our sins, we are buried with Him so that we may also arise with Him to a new life of grace and glory. (Therese Mueller, *Our Children's Year of Grace*)

## Tre bodsformer:

- ◆ Bøn
- ◆ Fasten
- ◆ Almisse



## Hvorfor faster man?

- ◆ For at vise anger
- ◆ For at vise solidaritet - med syndere, med de fattige, med katekumenerne osv.
- ◆ For at opbygge disciplin
- ◆ For at vise, at verden ikke *behøver* være, som den er
- ◆ For at vise, at døden ikke har det sidste ord
- ◆ Fordi vi savner Jesus
- ◆ Fordi vi tror, Jesus kommer igen

## Fastetidens regler

### Modtagelse af den hellige kommunion

Alle, der har modtaget den første hellige kommunion, er forpligtet til at modtage Alterets Sakramente mindst én gang om året. Har man i årets løb ikke været regelmæssig til kommunion, bør forpligtelsen opfyldes i påsketiden, hvor vi fejrer Kristi død og opstandelse og hans stadige nærvær iblandt os, medmindre der er en rimelig grund til at opfylde den på et andet tidspunkt. Påsketiden strækker sig fra påskenat til og med pinsedag.

### Årets bodsdage

Alle troende er af Guds lov forpligtet til, hver på sin måde, at gøre bod. For at alle kan være fælles om en bestemt form for bod, har Kirken foreskrevet bodsdage og fastetid, hvor de troende ganske særligt vier sig til bøn, fromhedsøvelser og kærlighedsgerninger, fornægter sig selv ved mere trofast at opfylde deres forpligtelser og ved faste og afholdenhed.

### Fastetiden

Askeonsdag den 9. marts og langfredag den 22. april, som indleder og afslutter fastetiden, er både abstinens- og fastedage til minde om Herrens egen faste, lidelse og død. Disse to dage er forpligtende faste- og abstinensdage. At faste betyder, at man højst spiser ét fuldt, men enkelt måltid om dagen og lader de øvrige måltider være et minimum, hvis ikke man helt undlader dem.

I hele fastetiden bør man bestræbe sig på at samle sig mere om alt, der kan fremme ens trosliv, og mere ihærdigt at øve kærlighedens gerninger. Man bør om muligt undgå fester og overdrevne fornøjelser, da fastetiden er en alvorens tid. Det gør ikke noget, at vi oplever, at fastetiden har en vis karakter af strenghed, netop fordi vi ønsker at samle os om Jesu lidelse. Så meget desto mere vil vi kunne opleve påskens store glæde, og vort trosliv vil få et dybere indhold. Det er vigtigt, at vi tager fastetiden alvorligt og ikke mister den åndelige iver. Det er nødvendigt for mange at genopdage den åndelige betydning af fastetiden.

### Hvem er forpligtet?

Personer fra 14 år og opefter er forpligtet af bestemmelsen om, at fredage er bodsdage og askeonsdag og langfredag er abstinensdage; fra man er fyldt 18, til man er fyldt 59 år, er man også forpligtet til at faste. Forældre opfordres til at tale med deres børn om betydningen af at overholde Kirkens bestemmelser på dette område og til at markere bods- og fastedage i familien.